

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG DE-ORLLEWIN CYMRU

(O Bell Trwy Teams)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Mawrth, 24 Hydref 2023

Cadeirydd: Cynghorydd R.Stewart

Is-gadeirydd: Cynghorydd D.Price

Cynghorwyr: D.Simpson a/ac S.K.Hunt

**Parc Cenedlaethol
Cynrychiolwyr:** A.Edwards a/ac T.Jones

**Aelodau
Cyfetholedig:** D.Jones, E.Woollett and P.Boyle

**Swyddogion sy'n
Bresennol:** M.Nicholls, G.Jones, D.Clements, W.Bramble,
K.Jones, C.Griffiths, G.Jones, S.Aldred-Jones,
S.Rees, S.Davies, B.George, R.Gill, D.Griffiths,
J.Jones, L.McAndrew, D.Thomas, M.Wade,
Hemingway, S.Byrne, A.Williams a/ac
C.Plowman

---

1. **CROESO A CHYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD**

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod.

2. **DATGANIADAU O FUDDIANNAU**

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiannau.

3. **COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL**

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 6 Mehefin 2023 fel cofnod cywir.

4. **BLAENRAGLEN WAITH**

Derbyniodd yr aelodau Blaenraglen Waith Pwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru.

Cadarnhawyd y byddai Swyddogion yn trefnu gweithdy, ar gyfer yr Arweinwyr a chynrychiolwyr y Parc Cenedlaethol, er mwyn dechrau trafodaethau ynghylch yr opsiynau ar gyfer cyllideb 2024/25; byddai hyn yn drefniant tebyg i un y flwyddyn flaenorol. Nodwyd y byddai'r gweithdy yn cael ei drefnu cyn cyfarfod nesaf Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru a drefnwyd ar gyfer 5 Rhagfyr 2023.

Nodwyd y Flaenraglen Waith.

5. **DIWEDDARIAD AM BARTHAU BUDDSODDI**

Rhodddwyd cyflwyniad i'r Pwyllgor gan SQW mewn perthynas â pharthau buddsoddi.

Esboniwyd bod cydweithwyr yng Nghyngor Abertawe a Sir Gâr wedi comisiynu SQW i ddatblygu prosiectws ar gyfer parth buddsoddi diwydiannau gwyrdd newydd, sy'n cynnwys y ddwy ardal awdurdod lleol; cynhwyswyd y prosiectws drafft o fewn yr agenda a ddosbarthwyd ar gyfer y cyfarfod.

Hysbyswyd yr Aelodau bod parthau buddsoddi wedi'u lansio gan Llywodraeth y DU yn 2023 i ddatblygu 'clystyrau potensial uchel mewn meysydd â photensial cynhyrchiant sydd heb ei fodloni' lle gellir defnyddio cryfderau ac asedau lleol i greu twf cynaliadwy.

Nodwyd y byddai nifer cyfyngedig o barthau buddsoddi yn cael eu dyrannu ar draws y DU; roedd wyth wedi cael eu cyhoeddi ymlaen llaw yn Lloegr, ac mae'n debygol y byddai un yng Nghymru ac un yn yr Alban.

Tynnodd SQW sylw at y ffaith mai bwriad parthau buddsoddi oedd adeiladu ar feysydd lle'r oedd cryfderau sectoraidd mewn perthynas â nifer cyfyngedig o sectorau, a ragddiffiniwyd gan y llywodraeth yn ei chynnig polisi; gan gynnwys diwydiannau gwyrdd, gweithgynhyrchu uwch, diwydiannau creadigol, gwyddorau bywyd digidol a thechnoleg.

Mynegwyd bod Llywodraeth y DU wedi cyhoeddi y byddai pob parth buddsoddi yn Lloegr yn derbyn pecyn gwerth £80 miliwn, a fyddai'n cyfateb i £20 miliwn y flwyddyn dros bedair blynedd; gyda chydbwysedd ar sut y gellid defnyddio hynny'n hyblyg rhwng cymhellion cyllidol, dyddiadau busnes a mathau eraill o wariant.

Rhoddwyd gwybod i'r Pwyllgor nad oedd y broses ar gyfer Cymru wedi'i gwneud yn glir eto; fodd bynnag, roedd gan gydweithwyr yng Nghyngor Abertawe a Sir Gâr lawer o ddi-ddordeb mewn darparu mynegiant cynnar o ddi-ddordeb i Lywodraeth Cymru. Tynnwyd sylw at y ffaith bod y cynnig yn canolbwyntio ar ddiwydiannau gwyrdd, sef un o'r blaenoriaethau a nodwyd gan y llywodraeth; a nodwyd bod y prospectws yn un sy'n ategu at y Porthladd Rhydd Celtaidd, gyda rhan fawr o'r naratif ynghylch ychwanegu gwerth at glwstwr diwydiannol y Porthladd Rhydd Celtaidd a de Cymru.

Yn ogystal â'r uchod, soniwyd bod pwyslais o fewn yr arweiniad ar y cyfraniadau y gallai prifysgolion a busnesau eu gwneud; Roedd SQW wedi adeiladu hyn yn y prospectws, ac ymgynghorwyd â sefydliadau fel Prifysgol Abertawe, Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant ac Awdurdodau Lleol, wrth ddatblygu'r ddogfen.

Cyflwynwyd y naratif craidd i'r Aelodau, a oedd yn tynnu sylw at y ffaith y bydd y parth buddsoddi'n cysylltu'r potensial i gynhyrchu ynni, gallu o ran ymchwil ac arloesi, safleoedd mawr a chryfderau diwydiannol i gefnogi gwerth uwch, dyfodol economaidd wedi'i ddatgarboneiddio a lles gwell.

Nodwyd bod SQW wedi cwblhau golwg gychwynnol ar fuddion posib y parth buddsoddi; Gallai ddatgloi 5,300 o swyddi a £3.9 biliwn mewn gwerth ychwanegol gros blynyddol ychwanegol. Soniwyd bod y datganiad hwn yn cyd-fynd yn fras â'r ffigurau a ddyfynnir gan leoedd eraill a ddyrannwyd parth buddsoddi iddynt yn Lloegr.

Roedd y cyflwyniad yn manylu ar y model rhesymeg lefel uchel, a nodwyd yn y prospectws. Wrth roi hyn at ei gilydd, soniwyd bod SQW yn ymwybodol o ran cael cydbwysedd rhwng bod yn lefel ddigon uchel i fod yn hyblyg o ran cynnwys anhysbys yr arweiniad ar hyn o bryd; wrth hefyd roi digon o fanylder i fod yn glir am rai ardaloedd diffiniedig ac adeiladu ar gryfderau allweddol.

Rhoddodd SQW drosolwg o'r model hwn:

- Cryfderau'r diwydiant gwyrdd – nid oedd diffiniad gwirioneddol o ddiwydiant gwyrdd yn nogfennaeth y llywodraeth, felly roedd SQW wedi nodi'r pum maes canlynol lle'r oedd gan dde-orllewin Cymru nifer o gryfderau:
  - Cynhyrchu a dosbarthu ynni
  - Gweithgynhyrchu uwch
  - Amaethyddiaeth, technoleg amaeth, bwyd a biowyddoniaeth
  - Gwasanaethau carbon isel gwerth uchel

-Technolegau datgarboneiddio yn yr amgylchedd adeiledig

- Lleoliadau allweddol – roedd SQW wedi nodi'r lleoliadau allweddol canlynol lle gallai pecyn o gymhellion fod o werth:
  - Hwb Ynni a Thrafnidiaeth Abertawe a Datblygu Porthladdoedd
  - Clwstwr Carbon Isel Llanelli
  - Canol Dinas Abertawe a'r Glannau
  - Parc Economi Gylchol Nantycaws
  - Parc Felindre
  - Parth Twf Cross Hands
- Datgloi cyfleoedd – roedd SQW wedi nodi'r cyfleoedd canlynol y gellid eu datgloi trwy ddilyniant y cynnig hwn:
  - Cyflenwad ynni adnewyddadwy, gwyrdd
  - Buddsoddiad newydd mewn technolegau uwch
  - Ehangu cadwyn gyflenwi leol
  - Farchnad gryfach ar gyfer addasu a mabwysiadu
  - Sylfaen sgiliau gryfach
- Effaith ranbarthol – cydnabuwyd yr effeithiau cadarnhaol canlynol ar y rhanbarth:
  - 5,300 o swyddi
  - £3.9 biliwn o werth ychwanegol gros
  - Mwy o fusnes a chadernid diwydiannol
  - Cynnydd mwy cyflym tuag at sero net
  - Gwella iechyd a lles

Cynhaliwyd trafodaeth mewn perthynas â'r camau nesaf, a oedd yn cynnwys ymgysylltu â Llywodraeth Cymru ynghylch y prosiectws, gwaith pellach i ddeall sut y gallai pecyn buddsoddi weithio, a phenderfynu beth gellid ei gyflawni'n realistig o fewn amserlen y dynodiad hwn. Ategwyd, er nad oedd y broses ymgeisio yn y dyfodol yn hysbys, roedd yn debygol y byddai angen achos busnes sy'n debyg i'r hyn a oedd yn cyd-fynd â'r gystadleuaeth porthladd rhydd.

Holodd yr Aelodau am yr amserlenni a'r cyllid y byddai eu hangen i ddatblygu a chyflwyno'r rhaglen hon. Eglurwyd bod llawer o hyn yn aneglur o hyd oherwydd y diffyg eglurder presennol o ran sut y mae Llywodraeth Cymru'n dymuno bwrw ymlaen â'r broses. Dywedodd swyddogion eu bod yn ymwybodol bod trafodaethau'n parhau rhwng Llywodraethau'r DU a Chymru, gyda Llywodraeth y DU'n nodi'n glir y byddant yn ariannu un parth buddsoddi yn unig yng Nghymru;

Llywodraeth Cymru fydd yn penderfynu a ydynt am ddyrannu'r un lleoliad, neu os ydynt am ei agor i gystadleuaeth.

Atgoffwyd y Pwyllgor fod y Prif Weithredwr wedi cyflwyno adroddiad i gyfarfod blaenorol Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru, 6 Mehefin 2023, pan lansiwyd y cynnig polisi am y tro cyntaf.

Cadarnhawyd bod y Pwyllgor wedi rhoi awdurdod i'r Prif Weithredwr ddechrau trafodaethau cychwynnol gyda Llywodraeth Cymru a'r DU er mwyn archwilio'r manteision a allai gronni pe bai cynnig polisi parth buddsoddi'n cael ei ddyrannu i dde-orllewin Cymru; yn ogystal â phenderfynu bod llythyr, yn nodi mynegiant o ddiddordeb yn y potensial ar gyfer cynnig polisi parth buddsoddi yn ne-orllewin Cymru, yn cael ei anfon oddi wrth Gadeirydd y Pwyllgor at y swyddogion perthnasol. Cadarnhaodd swyddogion fod y camau hyn wedi'u cwblhau, ac y byddai'n fuddiol anfon llythyr arall i ofyn am gyfarfod gyda'r gweinidogion perthnasol.

Nodwyd bod y pedwar Arweinydd wedi cyfarfod â'r gweinidog perthnasol yn y cyfamser ac wedi trosglwyddo'r gwaith a oedd yn cael ei wneud ar draws y rhanbarth, gan gynnwys y bwriad i wneud cais am barth buddsoddi. Croesawodd y Cadeirydd yr awgrym o drefnu cyfarfod gyda'r gweinidogion perthnasol, ac i alluogi'r Arweinwyr i gymryd unrhyw gamau gweithredu sy'n angenrheidiol i sicrhau bod Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru'n ymwybodol o fwriad y rhanbarthau i sicrhau parth buddsoddi.

Ailadroddodd y pedwar Arweinydd fanteision y cynnig ar gyfer y rhanbarth, a mynegwyd eu bod yn fodlon i Lywodraeth Cymru gael golwg ar y prospectws drafft.

PENDERFYNWYD bod yr adroddiad yn cael ei nodi.

6. **ADRODDIAD MONITRO ARIANNOL - CHWARTER 1 2023/2024**

Darparwyd Monitro Ariannol Chwarter 1 ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2023/24 i'r Pwyllgor.

Tynnwyd sylw at y ffaith bod Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru eisoes wedi cymeradwyo'r gyllideb o £617,753 ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24, yn eu cyfarfod ar 24 Ionawr 2023; Ariannwyd y gyllideb gydag ardoll gan bob un o'r awdurdodau cyfansoddol.

Esboniodd swyddogion fod y rhagolwg presennol ar gyfer alldro'n cyflwyno bod cyfanswm o £328,878 o danwariant yn erbyn y gyllideb.

Nodwyd bod tanwariant mewn perthynas â'r Is-bwyllgorau, oherwydd y gweithgarwch cyfyngedig; yn ogystal â thanwariant o £90,000 ar gynllunio a rheoli'r rhaglen. Dywedodd swyddogion fod tanwariant hefyd mewn perthynas â'r Swyddfa Rheoli Rhanbarthol; yn bennaf oherwydd bod swydd y Rheolwr Busnes yn wag ar hyn o bryd, a rhagwelwyd gwariant is ar gostau ymgynghori allanol. Ychwanegwyd hefyd fod tanwariant disgwylidig mewn perthynas â gwasanaethau cefnogi, gan fod swydd yr Uwch-gyfrifydd a gyllidebwyd ar ei chyfer yn parhau i fod yn wag gan nad oedd ei hangen eto oherwydd lefel y gweithgarwch.

Cyfeiriwyd at y gweithdy a grybwyllwyd yn gynharach ar gyfer pennu'r gyllideb ar gyfer blwyddyn ariannol 2024/25. Mynegwyd y byddai trafodaethau ynghylch triniaeth o'r tanwariant a ragwelwyd ar gyfer y flwyddyn hon yn bwysig.

PENDERFYNWYD bod yr adroddiad yn cael ei nodi.

7. **SAFONAU'R GYMRAEG**

Darparodd swyddogion adroddiad i hysbysu'r Aelodau o gysylltiad â Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg, o ran rhoi Safonau'r Gymraeg ar waith a chyhoeddi hysbysiad cydymffurfio.

Esboniwyd bod Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru wedi cytuno'n flaenorol i fabwysiadu Safonau Iaith Gymraeg Cyngor Sir Gâr o'u gwirfodd, fel sail ar gyfer gwaith y Pwyllgorau; cafodd ei annog gan Gomisiynydd y Gymraeg, i beidio ag aros am y broses statudol i groesawu'r amcanion polisi ynghylch y Gymraeg.

Roedd yr adroddiad a ddosbarthwyd yn nodi bod Comisiynydd y Gymraeg bellach wedi dechrau'r broses ffurfiol o benderfynu pa safonau fydd yn berthnasol i'r Cydbwyllgor Corfforaethol.

Cadarnhaodd swyddogion eu bod wedi bod mewn trafodaethau gyda Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg i'w hysbysu bod y Pwyllgor wedi mabwysiadu safonau Cyngor Sir Gâr yn wirfoddol, gyda'r gobaith y bydd hyn yn galluogi'r broses statudol i ddod i ben yn llawer gynt.

Rhodddwyd gwybod i'r Aelodau mai'r amserlen i ymateb i Gomisiynydd y Gymraeg fyddai hyd at 5 Ionawr 2024, gan mai dyma'r dyddiad penderfynwyd y byddai'r ymgynghoriad yn dod i ben. Soniwyd bod Swyddogion yn edrych ar yr hyn yr oedd y Comisiynydd yn ei gynnig ar hyn o bryd, yn erbyn y safonau yr oedd y Pwyllgor eisoes wedi'u mabwysiadu'n wirfoddol.

Mynegwyd mai'r bwriad oedd darparu adroddiad pellach yng nghyfarfod nesaf Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru, i benderfynu ar ymateb y Pwyllgor i broses Comisiynydd y Gymraeg.

PENDERFYNWYD bod yr adroddiad yn cael ei nodi.

8. **CYNLLUN GWEITHREDU'R CYNLLUN TRAFNIDIAETH RHANBARTHOL (CTRH)**

Rhoddwyd gwybod i'r Pwyllgor fod dyletswydd ar Gyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru i baratoi Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (CTRh); cam cyntaf y gwaith hwn oedd llunio Cynllun Gweithredu, i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn diwedd mis Hydref 2023.

Atodwyd y Cynllun Gweithredu drafft fel Atodiad 1 i'r adroddiad a ddosbarthwyd, ac roedd Swyddogion yn ceisio cymeradwyaeth yr Aelodau i gyflwyno'r Cynllun Gweithredu hwn i Lywodraeth Cymru.

Cyflwynodd swyddogion y Cynllun Gweithredu drafft i'r Pwyllgor, a thynnwyd sylw at bwyntiau allweddol o ran nod y prosiect, y pecynnau gwaith y mae eu hangen er mwyn cwblhau datblygiad y CTRh, y risgiau a nodwyd a'r amserlen ar gyfer cyflawni.

Rhoddwyd gwybod i'r aelodau am gyd-destun polisi'r CTRh, a chawsant wybod am bwysigrwydd sicrhau bod y CTRh yn adlewyrchu Strategaeth Drafnidiaeth Cymru (Llwybr Newydd); a sicrhau ei fod yn cyd-fynd â strategaethau a blaenoriaethau Cenedlaethol, Rhanbarthol a Lleol.

Esboniwyd bod dwy brif elfen i baratoi'r CTRh; Datblygu'r ddadl o blaid newid, a datblygu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Rhoddodd swyddogion drosolwg i'r Pwyllgor o rywfaint o'r gwaith y mae angen ei wneud, er mwyn symud ymlaen gyda'r ffrydiau gwaith hyn.

Cyflwynwyd y risgiau lefel uchel sy'n gysylltiedig â chyflawni Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gyfer de-orllewin Cymru i'r Pwyllgor:

- Cytundeb gwleidyddol ar bolisiau a chanlyniadau lefel uchel – er bod y CTRh yn Gynllun Rhanbarthol, roedd angen iddo hefyd gyd-fynd â'r Awdurdodau Lleol unigol (nid cytundeb y cynllun yn unig, ond yr amserlenni ar gyfer y cymeradwyaethau drwy'r Awdurdodau Lleol unigol);

- Byddai cytundeb rhanbarthol ar restr gynlluniau Cynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol (CCTRh) sydd wedi'u blaenoriaethu – er mwyn cynhyrchu'r rhestr hon, byddai angen i Swyddogion gael syniad o lefel y cyllid a fydd ar gael i gyflawni'r cynlluniau, fodd bynnag nid oedd hyn yn hysbys o hyd;
- Amserlenni heriol ar gyfer cyflwyno a mabwysiadu'r CTRh - gosodwyd y dyddiad cau penodol cyntaf ar gyfer cyflwyno CTRh terfynol (29 Mawrth 2025) beth amser yn ôl, ac ers hynny bu oedi yn gysylltiedig â'r ffrwd waith hon, megis yr oedi wrth i Lywodraeth Cymru ddarparu ei harweiniad. Fodd bynnag, nid oedd y dyddiad cau penodol wedi'i ddiwygio a nodwyd ei fod yn uchelgeisiol iawn o ran cyflawni darn ystyrlon o waith;
- Adnoddau sydd ar gael o fewn Awdurdodau Lleol i ddarparu'r CTRh, a nifer yr astudiaethau arbenigol i'w cyflawni wrth ddatblygu'r CTRh a'r diffyg cyllid i'w cyflawni – roedd adnoddau cyfyngedig ym mhob un o'r Awdurdodau Lleol, ac felly bydd angen comisiynu darnau penodol o waith. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid oedd ffrydiau cyllid clir ar gael er mwyn gallu gwneud hyn.

Cyfeiriwyd at y llythyr drafft ar gyfer y Gweinidog, a atodwyd yn atodiad dau i'r adroddiad a ddosbarthwyd, a oedd yn mynd i'r afael â'r risgiau a dynnwyd sylw atynt yn y cynllun; cynigiwyd cyflwyno'r llythyr hwn, ynghyd â'r Cynllun Gweithredu, i Lywodraeth Cymru. Rhoddodd Cadeirydd yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Rhanbarthol drosolwg o'r pryderon a godwyd yng nghyfarfod yr Is-bwyllgor, a phwysigrwyd cyflwyno'r llythyr i'r Gweinidog i godi'r pryderon hyn yn ffurfiol.

Cynhaliwyd trafodaeth ynghylch sut y byddai'r CTRh yn cyd-fynd ag anghenion y cymunedau a'r dyheadau ar draws y rhanbarth; gyda phryderon penodol yn codi ynglŷn â'r diwydiant bysus. Rhoddodd swyddogion sicrwydd y byddai pob dull o gludiant cyhoeddus, a oedd yn rhan annatod o'r rhanbarth, yn cael ei ymgorffori yn y cynlluniau; Bydd y CTRh yn helpu i sefydlu'r cyd-destun polisi, i ddod â'r gwahanol linyddau, a rhaglenni gwaith at ei gilydd.

PENDERFYNWYD: Cymeradwyo'r Cynllun Gweithredu, a gynhwysir yn yr adroddiad a ddosbarthwyd, i ganiatáu ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru i fodloni gofynion mandad y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.

9. LLYTHYR ARCHWILIO CYMRU - SYLWADAU AR GYNNYDD Y CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG

Derbyniodd yr Aelodau sylwebaeth Archwilio Cymru ar lythyr cynnydd y Cyd-bwyllgor Corfforaethol mewn perthynas â Chyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru, a'r cynllun gweithredu arfaethedig.

Eglurwyd bod ystod o ddyletswyddau statudol yn cael eu rhoi i'r Cyd-bwyllgorau Corfforaethol, ac Archwilio Cymru oedd yn gyfrifol am archwilio cydymffurfiaeth ag amrywiaeth o'r dyletswyddau hynny; yn benodol ynghylch y dyletswyddau a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Roedd Prif Weithredwr Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru yn falch o'r casgliad a gynhwysir yn y llythyr, gan ei fod yn arddangos cynnydd da wrth gyflawni amrywiaeth o'r dyletswyddau hynny. Nodwyd bod y Cynllun Gweithredu ar gyfer Tlodi Plant a'r Strategaeth Cyfranogiad yn ddau ddarn penodol o waith y mae angen iddynt ddatblygu ymhellach dros y chwe mis nesaf.

Yn ogystal â'r uchod, soniwyd bod yr archwilwyr wedi dod i rai casgliadau o ran cynnydd y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (CTRh) a'r Cynllun Datblygu Strategol (CDS); Roedd Prif Weithredwr Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru, wedi bod yn glir gydag archwilwyr mewn perthynas â'r trafodaethau parhaus rhwng y Pwyllgor a Gweinidogion ynghylch ariannu'r prosesau hyn a faint o fuddsoddiad sydd ar gael i gyflawni'r newid.

Rhodddwyd gwybod i'r Pwyllgor fod Archwilio Cymru hefyd wedi llunio eu hadroddiad trosolwg sy'n crynhoi'r sefyllfa ar draws Cymru gyfan. Cadarnhawyd y byddai'r adroddiad hwn yn cael ei gyflwyno yn ystod cyfarfod nesaf Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru.

Cadarnhaodd Archwilio Cymru eu bod wedi gwneud rhywfaint o waith cychwynnol yr hydref diwethaf, ac wedi bwydo hynny yn ôl i gynrychiolwyr Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru yng ngwanwyn eleni; cyn hynny gwnaed rhywfaint o waith pellach yn yr haf i ddiweddarau eu canfyddiadau. Cydnabu Archwilio Cymru fod y llythyr, sydd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad a ddisbarthwyd, yn nodi sefyllfa ar adeg benodol, ac roedd y gwaith yn amlwg wedi symud ymlaen ers hynny. Ychwanegwyd y byddai Archwilio Cymru'n monitro'r cynnydd dros y flwyddyn.

Eglurwyd bod Archwilio Cymru wedi cyhoeddi llythyrau i bob un o'r pedwar Cydbwyllgor Corfforaethol. Tynnwyd sylw at y pwyntiau canlynol mewn perthynas â Chyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru:

- Nodau Llywodraeth Cymru - roedd yn amlwg bod dealltwriaeth glir o nodau Llywodraeth Cymru ar gyfer y Cyd-bwyllgorau Corfforaethol; er ei bod yn amlwg nad oedd yn gwbl gefnogol o'r angen am y Cyd-bwyllgorau Corfforaethol. Roedd Archwilio Cymru'n gwerthfawrogi bod hyn yn rhannol gysylltiedig â'r pryderon am ddiffyg adnoddau i gefnogi rhoi'r Cyd-bwyllgorau Corfforaethol a'i swyddogaethau ar waith. Serch hynny, cydnabuwyd bod y Cyd-bwyllgor Corfforaethol yn gadarnhaol ar y cyfan am y cyfleoedd y gellid eu cyflwyno i'r rhanbarth.
- Trefniadau Llywodraethu – Sicrhawyd Archwilio Cymru bod y rhan fwyaf o'r trefniadau llywodraethu craidd wedi'u sefydlu, a'u bod ar waith. Ar adeg yr archwiliad, nid oedd yr Is-bwyllgorau wedi cael eu sefydlu, ond cydnabuwyd bod hyn wedi newid ers hynny. Nodwyd ei fod yn gadarnhaol bod Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru wedi cynnwys y Parciau Cenedlaethol yn llawn yn ei drefniadau, y tu hwnt i'r rôl statudol.
- Cynnydd ac eglurder cynlluniau – nodwyd bod gan Gyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru weledigaeth glir a nodir yn ei Gynllun Corfforaethol; ac maent wedi bod yn adeiladu ar waith Bargen Ddinesig Bae Abertawe, yn ogystal ag archwilio opsiynau o ran sut y gallai'r ddau drefniant weithio gyda'i gilydd er mwyn lleihau'r baich gweinyddol a chostau cysylltiedig gweithredu'r ddau drefniad. Fodd bynnag, manylwyd ar adeg y gwaith archwilio, teimlwyd bod y cynnydd o ran cyflawni'r CTRh a'r CDS wedi bod yn gyfyngedig; Roedd Archwilio Cymru'n ymwybodol bod peth o hyn o ganlyniad i gyhoeddi canllawiau'n hwyr, ac yn adroddiad cryno'r archwilydd cyfeiriwyd at y pryderon o ran parodrwydd Llywodraeth Cymru a'r materion statws ariannol.
- Partneriaethau – daeth Archwilio Cymru i gasgliad cadarnhaol o weithio mewn partneriaeth â sefydliadau eraill, yn enwedig o ran y trefniadau sydd ar waith sy'n ymwneud â Byrddau Iechyd a Phrifysgolion; yn ogystal â'i gytundeb cyd-ddewis. Roedd archwilydd yn edrych ymlaen at weld sut y mae hyn yn datblygu o ran sicrhau'r pŵer cydweithredol mwyaf posibl ar draws y rhanbarth.
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol – cydnabuwyd bod yr amcanion lles wedi cael eu cyhoeddi, a'u hymgorffori o fewn ei gynllun corfforaethol. Bydd Archwilio Cymru'n disgwyl i Gyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru roi'r egwyddor hon ar waith mewn ffordd ystyrlon, ar draws ei swyddogaethau. Ychwanegwyd y bydd yr archwilydd yn cynnal archwiliadau o'r

graddau yr oedd wedi rhoi'r egwyddor datblygu cynaliadwy ar waith yn y blynyddoedd i ddod, fel sy'n ofynnol gan y Ddeddf.

Eglurwyd bod yr adroddiad cryno a grybwyllwyd yn flaenorol, a gyhoeddir gan Archwilio Cymru, yn cynnwys canfyddiadau cronus y pedwar Cydbwyllgor Corfforaethol; Bydd yn bwysig darllen yr adroddiad hwn ar y cyd â'r llythyron unigol, oherwydd er bod rhai o'r canfyddiadau'n gyffredinol, roedd canfyddiadau a fyddai'n berthnasol i rai Cyd-bwyllgorau Corfforaethol yn fwy nag eraill.

Tynnodd yr Aelodau sylw at y ffaith bod Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo'n flaenorol i sicrhau na fyddai sefydlu'r Cyd-bwyllgorau Corfforaethol yn cael effaith andwyol ar wasanaethau rheng flaen; ac roedd yn bwysig eu bod yn cydnabod yn llawn bwysau ariannol Awdurdodau Lleol. Nodwyd bod Arweinwyr y Cynghorau'n wynebu'r anhawster o benderfynu ar eu cyllidebau eu hunain yn ystod yr hinsawdd ariannol bresennol.

Gofynnwyd i Archwilio Cymru a oedd unrhyw un o'r Cyd-bwyllgorau Corfforaethol eraill ledled Cymru wedi codi'r materion sy'n ymwneud ag adnoddau; ac os felly, a fyddai Archwilio Cymru'n darparu unrhyw argymhellion i Lywodraeth Cymru o ganlyniad i'r trafodaethau hynny. Nodwyd bod y pryderon am adnoddau fwyaf cryf yn y de Orllewin; nid oedd y mater wedi cael ei godi'n gyson gydag Archwilio Cymru, ond nid yw hynny'n golygu nad oedd yn broblem. Rhoddwyd gwybod i'r Aelodau fod Archwilio Cymru'n ymwybodol o'r heriau gwahanol nad oedd y Cyd-bwyllgor Corfforaethol ac Awdurdodau Lleol yn eu hwynebu ar hyn o bryd; Fodd bynnag, ni fyddent yn gwneud argymhellion ynghylch adnoddau'n benodol. Daethpwyd i'r casgliad y byddai Archwilio Cymru'n parhau i fonitro dros y 12 mis nesaf, er mwyn cael dealltwriaeth fwy gwybodus o'r camau nesaf ac i weld a oedd angen gwneud rhagor o waith.

Penderfynwyd nodi'r Cynllun Gwaith diwygiedig.

10. **EITEMAU BRYD**

Ni dderbyniwyd unrhyw eitemau bryd.

CADEIRYDD

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag